

Alaluokkien välinen hävikkiruokakisa Viikin norssissa syksyllä 2019

Tavoite: Vähentää hävikkiruokaa.

Biojätteet yleensä kompostoidaan, jolloin niistä saadaan multaa. Parasta olisi kuitenkin, että biojätteeseen menisi oikeasti vain jätettä eli vaikka perunan- ja hedelmänkuoria, eikä syömäkelpoista ruokaa. Ruuantuotanto, pellot ja laitumet kuluttavat luonnonvaroja: esimerkiksi vettä ja maaperää. Kasveja täytyy kastella, maata lannoittaa ja rikkakasveja myrkyttää. Elintarvikkeita kuljetetaan Suomeen usein ulkomailta asti, jolloin syntyy päästöjä. Lihan- ja kalantuotantoa varten eläimiä täytyy myös tappaa. Siksi ruokaa ei pitäisi heittää pois, vaan syödä.

Kisan järjestäjä: Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulun peruskoululaisten kestävän kehityksen raati

Kisan säännöt:

1. Ruokaa pitää syödä ja ottaa normaalisti: tavoitteena on ottaa vain sen verran kuin aikoo ja jaksaa syödä.
2. Ruokailun jälkeen lautaselle mahdollisesti jäänyt hävikkiruoka tyhjenetään luokan omaan biojäteastiaan.
3. Jos yrittää laittaa hävikkiruokaansa jonkun toisen luokan astiaan, viedä sitä kouluravintolan yhteiseen biojätteeseen tai sekajätteeseen tai huijata jollain muulla tavalla, oman luokan ruokahävikkiin lisätään painoa 1 kg. Mahdollisen uhrin luokan painosta vähennetään 200g tai harkinnan mukaan enemmän.
4. Servietit, mahdolliset perunankuoret ja hedelmänkuoret voi viedä normaaliin biojätteeseen. Kisassa **punnitaan siis vain hävikkiruokaa**. Näytä lautasesi opettajalle tai koulunkäyntiavustajalle astianpalautuksessa, ennen kuin tyhjennät tarjottimen.
5. Kisa kestää yhden viikon. Luokan viikon aikana tuottaman hävikkiruuan paino jaetaan luokan oppilasmäärällä. Pienimpään määrään päässyt luokka voittaa.
6. Palkintona on 100 euroa luokan (leirikoulu)rahastoon.

Kisan lopputulos:

Ennen kisa-aikaa ruokaa on mennyt hävikkiin lautasilta jopa 30 kg päivässä. Kisan aikana määrä puolittui. Hävikkiä tuli siis enää lähinnä yläluokkalaisilta ja lukiolaisilta, jotka eivät osallistuneet kisaan. Alaluokkalaisilta jäi hädintä tuskin mitään. Kokonaista viisi luokkaa sai viikon tulokseksi 0 grammaa hävikkiä.

Voittajaluokalle oli lisäksi luvattu 100 euroa luokan rahastoon. Koska kaikki viisi luokkaa suoriutui yhtä hienosti, jaettiin raha heille viiteen osaan. Luokat saivat lisäksi kunniakirjat sekä karkkipussin. Kisan palkintojenjako tehtiin koko alakoulun yhteisessä päivänavauksessa, jossa samalla myös kerrattiin, mikä oli kisan tarkoitus ja toivottiin, että myös vastaisuudessa ruokaa jätettäisiin mahdollisimman vähän.

Haasteet ja ilot:

Muutama oppilas kommentoi ikävästi, jos luokan oppilas jätti ruokaa, mikä ei ollut lainkaan kisan tavoitteena. Tällaiset asiat purettiin ja keskusteltiin. Selvä ilonaihe oli se, että kiinnittämällä huomiota ruokahävikkiin, tuloksia saatiin aikaan yhdessä.